

ΦΥΣΙΚΗ ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΩΝ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ ΘΕΤΙΚΗΣ
ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΗΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ 2006
ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

ΘΕΜΑ 1^ο

1. δ
2. β
3. γ
4. α
5. α

Σ β. Λ γ. Λ δ. Λ ε. Σ

ΘΕΜΑ 2^ο

1. α

Η συχνότητα που αντιλαμβάνεται ο παρατηρητής εξαιτίας του φαινομένου Doppler είναι:

$$f_A = \frac{v + v_A}{v} \cdot f_s \text{ όπου } v_A \text{ η ταχύτητα του παρατηρητή ο οποίος εκτελεί ταλάντωση.}$$

Άρα $f_A = f_{A(\max)}$ όταν $v_A = + v_{\max}$ δηλαδή βρίσκεται στη ΘΙ κινούμενος προς τη πηγή S.

2. γ

Η χρονική εξίσωση της έντασης του ηλεκτρικού ρεύματος που διαρρέει το πηνίο είναι

$$\left. \begin{aligned} i &= -I_1 \eta \mu \omega t \\ \text{Θέτουμε } t &= t_1 = \frac{5T}{4} \end{aligned} \right\} i = -I_1 \eta \mu \frac{5\pi}{2} = -I_1$$

Τη στιγμή που κλείνουμε το διακόπτη Δ₂ και ανοίγουμε το Δ₁, το ρεύμα στο πηνίο διατηρείται εξαιτίας της αυτεπαγωγής του πηνίου.

Ο πυκνωτής C₂ είναι αφόρτιστος.

α' τρόπος

$$\text{Άρα το ρεύμα έχει τη μέγιστη τιμή του: } I_2 = I_1 \Rightarrow \omega_2 Q_2 = \omega_1 Q_1 \Rightarrow \frac{1}{\sqrt{LC_1}} \cdot Q_1 = \frac{1}{\sqrt{LC_2}} \cdot Q_2$$

$$Q_2 = \sqrt{\frac{C_2}{C_1}} \cdot Q_1 = \sqrt{\frac{4C_1}{C_1}} Q_1 = 2Q_1$$

β' τρόπος

Άρα η ολική ενέργεια ταλάντωσης στα δύο κυκλώματα είναι ίδια.

$$U_{E(\max)1} = U_{E(\max)2}$$

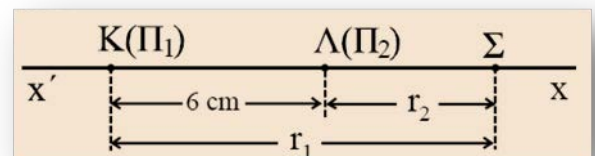
$$\frac{Q_1^2}{2C_1} = \frac{Q_2^2}{2C_2} \Rightarrow \frac{Q_1^2}{2C_1} = \frac{Q_2^2}{2 \cdot 4C_1} \Rightarrow Q_2 = 2Q_1$$

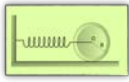
3. β

Για οποιοδήποτε σημείο Σ της ευθείας x'x (εκτός του ευθύγραμμου τμήματος ΚΛ ισχύει: $|r_1 - r_2| = ΚΛ = 6 \text{ cm}$

$$A' = 2A \sigma \nu \frac{\pi(r_1 - r_2)}{\lambda} = 2A \sigma \nu \frac{6\pi}{4} = 2A \sigma \nu \frac{3\pi}{2} = 0$$

Όλα τα σημεία στην προέκταση του τμήματος ΚΛ έχουν μηδενικό πλάτος

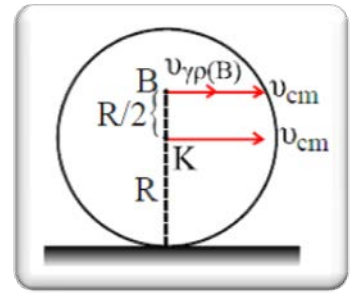
4. α

Η επιτρόχια ταχύτητα του σημείου B λόγω της στροφικής κίνησης του δίσκου είναι:

$$v_E = \omega \frac{R}{2} = \frac{v_{cm}}{2} \text{ ενώ λόγω της μεταφορικής κίνησης του δίσκου είναι } v_{cm}.$$

Ισχύει $\vec{v}_E \uparrow \uparrow \vec{v}_{cm}$ άρα εφαρμόζοντας την αρχή της επαλληλίας προκύπτει

$$v_B = v_E + v_{cm} = \frac{v_{cm}}{2} + v_{cm} = \frac{3}{2} v_{cm}$$

ΘΕΜΑ 3^ο

α) Το σώμα Σ₁ ξεκινάει χωρίς αρχική ταχύτητα και μεταβαίνει από την ακραία θέση της αρχαίας του ταλάντωσης στη θέση ισορροπίας (ΘΦΜ ελατηρίου) όπου γίνεται η κρούση. Άρα η αρχική παραμόρφωση Δl είναι το πλάτος Α₁ της αρχικής ταλάντωσης και η ταλάντωσης και η ταχύτητα του Σ₁ αμέσως πριν την κρούση είναι:

$$v_1 = \omega_1 \cdot A_1$$

$$\text{Όπου } \omega_1 = \sqrt{\frac{k}{m_1}} = 10 \text{ rad/sec}$$

$$\text{Άρα } v_1 = 2 \text{ m/s}$$

β) Κεντρική ελαστική κρούση με το δεύτερο σώμα αρχ. ακίνητο: $v'_1 = \frac{(m_1 - m_2)v_1}{m_1 + m_2} = \frac{-2 \cdot 2}{4} = -1 \text{ m/s}$

$$v'_2 = \frac{2m_1v_1}{m_1 + m_2} = \frac{2 \cdot 2}{4} = 1 \text{ m/s}$$

γ) Για τη νέα ταλάντωση ισχύει:

$$v_{\max} = |v'_1| = 1 \text{ m/s}$$

$$\omega = \omega_1 = 10 \text{ rad/s}$$

$$v_{\max} = \omega \cdot A \Rightarrow A = \frac{v_{\max}}{\omega} = \frac{|v'_1|}{\omega_1} = \frac{1}{10} = 0,1 \text{ m}$$

$$x = A \eta \mu(\omega t + \phi) \left\{ \begin{array}{l} \eta \mu \phi = 0 \quad (0 \leq \phi < 2\pi) \Rightarrow \phi = 0 \text{ απορρίπτεται} \\ \phi = \pi \text{ δεκτή} \end{array} \right.$$

Γιατί για t=0 ισχύει v₀=v'₁<0

$$\text{Άρα } x=0,1 \eta \mu(10t+\pi) \quad (\text{SI})$$

δ) Η περίοδος της ταλάντωσης είναι: $T = \frac{2\pi}{\omega} = \frac{\pi}{5} \text{ s}$

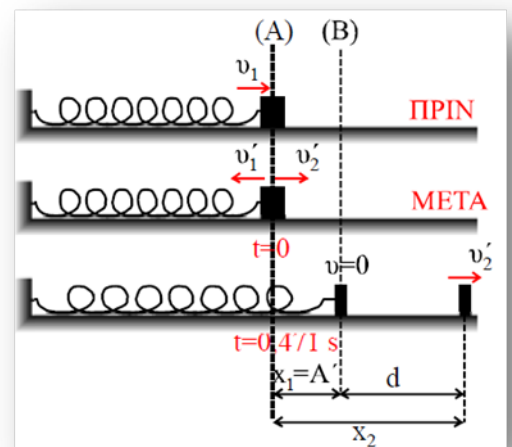
Η χρονική στιγμή που το σώμα Σ₁ ακινητοποιείται (βρίσκεται στη θέση μέγιστης απομάκρυνσης) για δεύτερη φορά είναι:

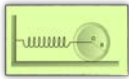
$$t = \frac{3T}{4} = \frac{3\pi}{20} \text{ s}$$

$$\text{Η θέση του } \Sigma_1 \text{ είναι: } x_1 = 0,1 \eta \mu \left(10 \cdot \frac{3\pi}{20} + \pi \right) = +0,1 \text{ m}$$

Το Σ₂ εκτελεί ευθύγραμμη ομαλή κίνηση (κατά τη θετική φορά) άρα η θέση του την ίδια στιγμή είναι:

$$x_2 = v'_2 \cdot t = \frac{3\pi}{20} \text{ m} = 0,471 \text{ m}$$

Η απόσταση μεταξύ των δύο σωμάτων είναι:

$$d = |x_2 - x_1| = 0,371m$$

ΘΕΜΑ 4^ο

α) Εφαρμόζουμε για τη ράβδο την ισορροπία ροπών ως προς την άρθρωση στο σημείο A:

$$\Sigma \tau = 0 \Rightarrow -w \frac{1}{2} + N_B \frac{3l}{4} - F \cdot l = 0$$

$$\Rightarrow N_B = \frac{2Mg + 4F}{3} \Rightarrow N_B = 32N$$

β) Το σώμα μάζας m ισορροπεί υπό την επίδραση του βάρους του και της τάσης του νήματος. Άρα ισχύει: $\Sigma F = 0 \Rightarrow T_1 = mg = 10N$

Για την ισορροπία του συστήματος των δύο κυλίνδρων ισχύει:

$$\Sigma \tau = 0 \Rightarrow T_1 \cdot R = T \cdot R_2 \Rightarrow T = 5N$$

γ) Για το σώμα μάζας m ισχύει: $\Sigma F = ma$

$$\Rightarrow mg - T_1' = ma$$

Για το σύστημα των δύο κυλίνδρων ισχύει: $\Sigma \tau = I \cdot \alpha_{\gamma\omega\nu}$

$$\Rightarrow T_1' \cdot R_1 = I \cdot a_{\gamma\omega\nu}$$

Η σχέση των δύο επιταχύνσεων είναι: $\alpha = \alpha_{\gamma\omega\nu} R_1$ (επειδή το νήμα δεν ολισθαίνει στον κύλινδρο)

Καταλήγουμε στο σύστημα των εξισώσεων:

$$\left. \begin{aligned} mg - T_1' &= ma \\ T_1' &= \frac{I}{R_1^2} \cdot a \end{aligned} \right\} \Rightarrow mg = \left(m + \frac{I}{R_1^2} \right) a \Rightarrow a = 1m/s^2$$

Το σώμα μάζας m εκτελεί ευθύγραμμη ομαλά επιταχυνόμενη κίνηση

χωρίς αρχική ταχύτητα:
$$h = \frac{1}{2} at^2 \Rightarrow t = \sqrt{\frac{2h}{a}} = 1s$$

$$v = at \Rightarrow v = 1m/s$$

δ) Ο ρυθμός παραγωγής έργου στο σύστημα των δύο κυλίνδρων ισούται με την (στιγμιαία) ισχύ της συνολικής ροπής που δέχεται:

$$\left. \begin{aligned} \frac{dW}{dt} &= P_{\Sigma \tau} = \Sigma \tau \cdot \omega = I \cdot \alpha_{\gamma\omega\nu} \cdot \omega \\ \text{όπου } \alpha_{\gamma\omega\nu} &= \frac{\alpha}{R_1} = 10rad/sec^2 \\ \text{και } \omega &= \alpha_{\gamma\omega\nu} \cdot t = 10rad/sec \end{aligned} \right\} \frac{dW}{dt} = 9J/s \text{ ή } 9W$$

